

Geachte voorzitter en leden van de Commissies Koninkrijksrelaties en Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

Voor de tweede keer binnen een maand is Sint Eustatius opgeschrikt door het overlijden van een jong persoon. Dit keer is het een jonge vrouw, Solandy Sanchez, 27 jaar oud en moeder van een kind van twee jaar.

Het hoort bij het leven dat mensen ziek worden en overlijden, oud en jong, soms zelfs heel jong. En natuurlijk kan het zijn dat medische kennis te kort schiet om iets te doen. En zelfs komt het voor dat fouten worden gemaakt, waardoor mensen overlijden. Dit alles begrijp ik, maar het de casus krijgt een ander gezicht wanneer nalatig handelen in beeld komt.

Ik denk dan aan onnodige bureaucratie, medische beslissingen die worden genomen door niet medisch geschoold personeel, slechte communicatie met het ZJCN ¹ (*voor de goede orde: ik ken eigenlijk geen voorbeelden van communicatie met het ZJCN die foutloos verlopen...*), onaanvaardbare vertragingen bij uitslagen van onderzoeken, etc. Ten slotte, hoewel dat natuurlijk als zodanig geen oorzaak van nalatig handelen is, constateer ik dat de Stataanse artsen verbonden aan de huisartsenpost (meer is het ziekenhuis in feite niet) geen van alle BIG-geregistreerd zijn (hetgeen voor de leek een soort keurmerk zou moeten zijn dat deze arts zich geregeld onderwerpt aan bijscholing).

Met een soort van trots heeft de regeringscommissaris melding gemaakt van het installeren van een onderzoekscommissie die het aandeel van het ziekenhuis in het overlijden van dhr. Regilio Pinas. Niet dat deze commissie al is geïnstalleerd maar ze is er druk mee bezig (*je kunt het er maar druk mee hebben*).

Waar ik nu zo bang voor ben is het volgende:

- Doordat klagen niet zo bij de Stataanse cultuur hoort (omdat de kans groot is dat de klager op zijn beurt wordt geïntimideerd of anderszins wordt dwarsgezet) zullen er weinig klachten beschikbaar zijn die zouden moeten worden onderzocht. Ik heb zelfs begrepen dat tot voor kort überhaupt niet aan klachtenregistratie werd gedaan in en door het ziekenhuis. De uitslag van het onderzoek zal dan gemakkelijk zijn "incidenteel geval, kan gebeuren, pech gehad". Als dat de uitkomst is, dan is de protestmars voor niets geweest en uit het overlijden van dhr. Pinas zullen dan geen lessen worden geleerd.
- Het recente overlijden van mw. Solvandy Sanchez zou gezien kunnen worden als een op zichzelf staand geval. Een casus die nergens verband mee houdt. Terwijl vanuit de familie signalen komen die verontrustend anders zijn. Zo lijkt zij lang te hebben rondgelopen met klachten die door onze Stataanse artsen niet serieus zijn genomen: iets met dieet of een pijnstillertje, het zal wel weer overgaan, je bent jong, dus sterk wellicht een COVID19-achtig symptoom. Uiteindelijk - maar naar mijn bescheiden mening enigszins laat - was ze in afwachting van een afspraak in Sint Maarten. Het is uiteindelijk een tijdelijk hier werkzame, uit Europees Nederland afkomstige arts te zijn die een auto-immuun ziekte vermoedt en wil dat onderzocht zien worden. Maar er gebeurt vooralsnog niets. De dame in kwestie is financieel kennelijk bij machte om op eigen kosten een second opinion te regelen bij een arts in de Dominicaanse Republiek. Ook hier wordt een auto-immuun ziekte vermoed. Maar het verhaal gaat niet verder. Enkele dagen na deze constatering overlijdt ze in de Dominicaanse Republiek.

¹ ZJCN staat voor Zorg voor Jeugd en Gezin Caribisch Nederland. Dit is de nieuwe benaming van ZVK (Zorgverzekeringskantoor). De benaming ZVK is op het eiland tot op heden meer bekend.

- Met een beetje pech - zo ben ik bang - wordt ook dit geval afgedaan als incidenteel en mogelijk zelfs zonder klachten in het registratiesysteem. Laat deze brief dan een hulp zijn: een soort wake up call. Of krijgt in Europees Nederland hier nu helemaal niemand een slecht gevoel bij? Een gevoel dat het hier toch niet helemaal pluis is...

Het lijkt me niet aan mij om hier nu zelf verregaande conclusies te trekken, maar ik zou er toch voor willen pleiten dat er nog een apart onderzoek komt dat dieper gaat dan alleen maar die ene of de andere casus. Een onderzoek waarin ook deskundigen vanuit de verantwoordelijke Europees Nederlandse instanties worden betrokken. Momenteel wordt er door de regeringscommissaris heus wel een commissie ingesteld, maar ik vermoed dat de betrokkenheid van hen die erover gaan (in Europees Nederland) niet wordt zeker gesteld. De regeringscommissaris lijkt namelijk helemaal niet geïnteresseerd in een echte verbetering maar in een 'vrijpleiten' van het Stataanse ziekenhuis en van de Stataanse artsen. Trouwens, vooralsnog heb ik van de Europees Nederlandse Rijksoverheid niet meteen een andere indruk: "los het maar lokaal op". Deze brief, zo mag ik hopen, zou ertoe kunnen bijdragen dat ook Europees Nederland wordt betrokken.

Een vraag die bij mij opwelt is de volgende. Waarom is het ziekenhuis, hoewel schoorvoetend, bezig met een soort van verbeteringslag en hoor ik van het ZJCN geen enkel geluid dat iets met zelfreflectie te maken heeft? Is dat omdat het ZJCN dicht tegen het ministerie van VWS aanschurkt? En leeft er het idee dat het ministerie van VWS natuurlijk geen vuile handen zal hebben gemaakt? Ik hoop dat de Inspectie van Gezondheid en Jeugd hier paal en perk aan zal stellen.

Het onderzoek moet niet slechts gericht zijn op de enkele casus, maar op het hele systeem. Wie is verantwoordelijk waarvoor? Wie neemt welke beslissingen en op grond van welke gegevens? Waarom is het zorgsysteem niet naar Europees Nederlandse grondslag ingericht (ik denk nu aan het adagium "comply or explain"). Hoe zit het met de samenwerking tussen de verschillende partijen, zoals het ziekenhuis (Queen Beatrix Medical Center [QBMC]), GGD en ZJCN. En hoe gaat het als artsen zowel in de GGD- als de QBMC-organisatie zitten? Ten slotte, wat is er eigenlijk gedaan met de verschillende onderzoeksrapporten die ongetwijfeld in deze of gene ministeriële bureaulade terecht zijn gekomen in de afgelopen jaren? Eerder sprak ik van een Augiasstal, en ik weet eigenlijk geen overtreffende trap hiervoor. Tot op heden zijn dit soort vergelijkingen onvoldoende gebleken om iemand in Den Haag echt wakker te schudden. Ik mag hopen dat de Nationale Ombudsman het stokje overneemt.

Wel, graag hoor ik van u.

Met vriendelijke groet,

Ir. J.H.T. (Jan) Meijer MBA,
Bellevue Road 4, Upper Round Hill,
Sint Eustatius, Caribisch Nederland.

E j.m@jhtm.nl

W <http://www.statia.nu> of <http://www.statia.nu/nl/>

cc: *Nationale Ombudsman*
Inspectie Gezondheid en Jeugd (meldpunt@igj.nl)